
TOPLANTI, SEMPOZYUM, ÇALIŞTAY

İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Lisansüstü Öğrenci Sempozyumu

---

Türkiye’de Temel İslam Bilimleri çatısı altında ya da ilgili bilim dalı düzeyindeki akademik faaliyetler, bilim adamları tarafından yurt içi ve uluslararası düzlemde gerçekleştirilmektedir. Son yıllarda özellikle İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından, lisansüstü akademik çalışmalara başlangıç seviyesindeki öğrencilere ya da öğrenci akademisyen adaylarına teşvik ve tecrübe maksadıyla gerçekleştirilen “Lisans Üstü Öğrenci Sempozyumları”, yurt içi akademik sempozyum faaliyetlerine yeni bir yaklaşım getirmiştir. İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı ve İstanbul Esenler Belediyesi’nin işbirliğiyle, *1. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Lisansüstü Öğrenci Sempozyumu*, 15 Ekim 2016’da Esenler Dr. Kadir Topbaş Kültür Sanat Merkezi’nde bu amaca uygun bir biçimde başarıyla gerçekleştirilmiş, hedef uluslararası düzleme taşınmıştır.

İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nin öğretim elemanları ve öğrencilerinin katılımı, Türkiye’nin farklı şehirlerindeki İlahiyat Fakülteleri’nin araştırma görevlileri ve lisansüstü öğrencilerinin sunumları, İstanbul’un çeşitli bölgelerinden gelen dinleyicilerle, Esenler Belediyesi’nin Dr. Kadir Topbaş Kültür Sanat Merkezi’nde itina ile hazırladığı iki salonda düzenlenen sempozyum; Temel İslam Bilimleri çatısı altında yer alan Tefsir, Hadis, İslam Hukuku, Kalam, Kıraat, Mezhepler Tarihi, Tasavvuf bilim dallarına ait 23 sunum ve 7

oturum şeklinde düzenlenmiştir. Katılımcı ve dinleyicilerin tümüne program broşürü, tebliğ özetleri ve katılımcıların özgeçmişleri bulunan kitapçık dağıtılarak, sempozyum hakkında bilgilendirme ve programı takip imkanı sunulmuştur.

Sempozyum, 15 Ekim Cumartesi saat 10.00 itibariyle Flamur Kasamî'nin Kur'an-ı Kerimi tilavetiyle başladı. Sempozyumun düzenlenmesinde öncülük ve başkanlık eden Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Hidayet Aydar protokol konuşmalarının ilkini gerçekleştirdi. Konuşmasında Esenler Belediye Başkanı Sayın Tevfik Göksu olmak üzere, belediye başkan yardımcıları ve emeği geçenlere, oturum başkanı ve misafir katılımcı öğretim elemanlarına, sempozyumda tebliğ sunan lisansüstü öğrencilere ve sempozyum düzenleme kuruluna teşekkürlerini ilettiler. Tefsir Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Yaşar Düzenli ilim sofrasının seçkin katılımcılarına yaptığı konuşmasında, gerçekleştirilen faaliyetin önemine ve ilmi çalışmalarda gösterilen gayret, dikkat ve emeğin ürünleri olarak tebliğlerde olması gereken ilmi kriterlere dikkat çekti. Hadis Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Hüseyin Hansu ise, yıllardır ilme emek veren ve kendilerini dinleyen öğrencilerine duyduğu saygı gereği oturum başkanı olmadığı halde katılmayı tercih ettiğini ifade ederek katılımcıları taltif etti. İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı adına katılan Yrd. Doç. Dr. Mahmut Salihoğlu gerçekleşen ilmi faaliyet sebebiyle teşekkürlerini ilettiler. Sempozyum Düzenleme Kurulu adına Sevim Gelgeç sempozyumun amacını; "İlmin genişliğinin farkında olan, bu yüzden sınırları belli bir usul ve yol takip ederek akademik alanda ilerleme niyetindeki her bir araştırmacıyı teşvik etmek; hâlihazırdaki öğrenci pozisyonunun ilerisinde bir emanet sorumluluğu bilincini pekiştirmek ve en önemlisi İslami ilimler alanına varlığının farkındalığıyla küçük de olsa katkıda bulunma niyetini izhar etmektir." şeklinde açıkladı. Açılış tebliği Mehmet Yaşar tarafından "İbn Teymiyye'nin Tefsir Anlayışı ve Tefsir Kitaplarına Etkisi" başlığıyla sunuldu. 1. Salon'da gerçekleştirilen ve 11.00 itibariyle tamamlanan açılış programına, Kültür Merkezi bünyesinde hazırlanan ikram eşliğinde yarım saatlik ara verildi.

Sempozyumun ilk oturumu iki ayrı salonda gerçekleştirildi. 1. Salon'da Doç. Dr. Ahmet Hamdi Furat başkanlığında İslam Hukuku oturumu yapıldı. Katılımcılar, Onur Güler "İslam-Osmanlı Hukuku'ndan Türk Hukukuna Tanıklığın Dönüşümü"; Sefer Korkmaz Arapça sunumuyla "İlahi Hitabın Modern Okunuşu (Ahkam Ayetleri Bağlamında: Kadın)"; Şeyma Yeşilyayla "Cela-leddin es-Suyuti'de İctihad ve Tecdid" başlıklı tebliğlerini kendilerine ayrılan 20'şer dakikada sundular. Tebliğlerde dikkat çeken yönler ve düzeltilmesi teklif edilen hususlar, her konuşma sonunda Furat tarafından ifade edildi. 2. Salon'da ise Prof. Dr. Mustafa Ertürk başkanlığında Hadis oturumu gerçekleştirildi. Tebliğler, Muhammet Ezber'in "İbrahim bin Tahman'ın (ö. 163/780) Meşyeha Adlı Eserinin Hadis İlmindeki Yeri ve Önemi"; Mustafa Tatlı'nın "Benî Mustalik'e Baskın Rivayetinin Hadis İlmi Açısından Değerlendirilmesi"; Flamur Kasamî'nin "Kıraat İlmi ve Gelişim Süreci" başlıklarıyla dinleyicilere aktarıldı. Oturum başkanı Ertürk tarafından yapılan değerlendirme konuşmasında, İslami ilimlerde araştırmacı olan tüm bilim adamlarının Hadis ilmine ait literatürü bilmelerinin önemine ve gerekliliğine dikkat çekildi. Oturum sonunda tebliğ sunan araştırmacılara Temel İslam Bilimleri Başkanı Prof. Dr. Hidayet Aydar ve Düzenleme Kurulu Başkanı Muhammet Ezber imzalı sempozyum katılım belgeleri ile Esenler Belediyesi tarafından hazırlanan dosyalar takdim edildi. Sempozyum programına, 12.40 itibariyle tamamlanan ilk oturum sonrası, Esenler Belediyesi'nce organize edilen yemek ikramı ve namaz arasıyla devam edildi.

Öğleden sonra 13.40 itibariyle gerçekleştirilen ikinci oturum, iki salonda iki program şeklinde gerçekleştirildi. Dinleyicilerin tercihlerine göre katılabildiği programlardan 1. Salon'da Prof. Dr. Yaşar Düzenli başkanlığında Tefsir oturumu yapıldı. Katılımcılar Sevim Gelgeç "Hz. Peygamber'in (a. s.) Zeyneb (r. a.) İle Evliliği –Müşkilü'l Kur'an Bağlamında-"; Ayşenur Fidan "Kur'an Dili-Nebevî Dil İrtibatı: Vahiyle İnşa Olan Rasulullah (S.)'ın Kur'an Dili İle İstişhâdı"; Vildan Altay " "Hitap" Olan Kur'an'ın Bir "Kitap" Olarak Algılanmasındaki Temel Saikler" başlıklarıyla sundukları tebliğlerin mukabilinde; Düzenli tarafından hazırlanan tebliğlerin akademik ortamdaki aktarımına, dikkat çekici yönlerine ilişkin bir değerlendirme konuşması yapıldı. 2. Salon'da gerçekleştirilen Kalam ve Mezhepler Tarihi oturumu, Prof. Dr. Halil

İbrahim Bulut başkanlığında; Zeynep Önder Demirer'in "İlk Dönem Ehl-i Sünnet Akaid Metinlerinin Biçimsel Ve İçeriksel Analizi"; Hatice Kübra İmamoğlu-gil'in " "Hârikulâde" Hâdiselere Dair: Kur'an'da Yer Alan Ayet Ve Sultan Kavramlarının Bir Analizi"; Mahmut Nebati'nin "Tasavvufu Bir Mezhep Olarak Düşünmek" adlı tebliğleriyle gerçekleştirildi. 15.00 itibariyle tamamlanan oturuma Kültür Merkezi personeli tarafından hazırlanan içecek ikramlarıyla birlikte yirmi dakika ara verildi.

Sempozyumun üçüncü oturumu, yine iki ayrı salonda gerçekleştirildi. 1. Salon'da yapılan ikinci Tefsir oturumuna Prof. Dr. Bilal Gökçır başkanlık ederken; katılımcılar Amannisa Alimoğlu "William Montgomery Watt'ın (1909-2006) Vahiy Anlayışı, Kur'an Ve Tefsire Bakışı"; Akile Tekin "Cumhuriyet Dönemi Türkçe Telif Edilen Kavram Tefsiri Çalışmaları"; Elif Yazıcı "Kur'an Kıssaları-Siyer Uyumu (Semud Kavmi Örneği)" başlıklı tebliğlerini sundular. Gökçır, gerçekleştirilen faaliyete ilişkin tebrikleri ve sunumlarda kullanılan kaynaklar ve usule ilişkin teklifleriyle oturumu değerlendirdi. 2. Salon'da gerçekleştirilen Kelam oturumu, başkanlık etmek üzere davet edilen Yrd. Doç. Dr. Fikret Soyal'ın katılmayışı sebebiyle Prof. Dr. Halil İbrahim Bulut başkanlığında yapıldı. Bildiriler, Meryem Kardaş tarafından "Külli İradenin Cüz'i İradeye Bağlılığını Ortaya Koyan Sünnetullah Tasavvuru"; Mahmoud Bnras tarafından " "Onmüzecü-ezzaman fi şu'arai el Kairouan" Kitabındaki Kelam Tartışmaları"; Melek Büşra Tokathoğlu ise "Muhammed Abduh'un Akılcı Metodunda Mucize-Gayb Yaklaşımı" başlıklarıyla sunuldu. Oturum 16.30'da tamamlanarak on beş dakika namaz arası verildi.

Lisansüstü Öğrenci Sempozyumu'nun dördüncü ve son oturumu 1. Salon'da Prof. Dr. Ekrem Demirli başkanlığında gerçekleştirildi. Muhammed Tayyip Durceylan "El-luma' Ve Keşfu'l Mahcûb'ta Semâ'n Tasnifi: İşıtme Ve Müşâhede Arasında Bir Bilgi Aracı Olarak Semâ"; Mehmet Bilal Yamak "İlimler Arasında Mekik Dokumak: Bir Sûfî Müellif olarak Abdülkadir Geylânî ve el-Gunye Adlı Eserinde Tasavvuf-Tefsir ve Kelâm"; Süleyman Arif Oran "Silsilenin Tarikatların Gelişiminde Yeri ve Önemi: Eyüp Hâtuniye Dergahı Meşâyih Silsilesi Örneği"; Samir Vildiç "Bosna Hersek'te Nakşibendîlik Tarikatı" adlı

tebliğleriyle programın son bildirimlerini sunmuş oldular. Demirli, tebliğlere yönelik yorumları yanında, sempozyumda olması gereken eleştiri ve müzakereci eksikliğine dikkat çekerek, akademik faydanın husulü için bu noktaların önemini hatırlatmakla oturum değerlendirmelerini tamamlamış oldu.

18. 30 itibarıyla kapanış konuşmasını gerçekleştiren Hidayet Aydar, katılımcıların akademik faaliyetler açısından kazandığı tecrübeye ve kazanımlara işaret ederek, Esenler Belediyesi ile İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ev sahipliğinde yapılan ve kayıt altına alınan sempozyumu emeği geçenlere teşekkürle tamamladı. Öğretim üyeleri, katılımcılar, düzenleme kurulu üyeleri ve dinleyicilerin katılımıyla çektirilen hatıra fotoğrafı sonrası program sona erdirildi.

Lisansüstü öğrenci sempozyumu, akademik hayata ilk adım tecrübesini yaşama imkanını özellikle tebliğ sunan katılımcılara bizzat sunmuş; dinleyici öğrencilerde ilmi ciddiyet ve merak uyandırmıştır. Ayrıca Esenler Belediyesi tarafından basılarak yayınlanacak olan tebliğler, sempozyumdan akademik açıdan da yararlanma imkanını sunacaktır.

Akile Tekin

İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Temel İslam Bilimleri Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

